

Lausunto

17.11.2020

Asia: VN/23227/2020

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi kuluttajansuojalain 7 luvun väliaikaisesta muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

- 1 Väliaikaisen lakimuutoksen kestoja tulisi harkita vielä

Luonnoksessa hallituksen esitykseksi ehdotetaan tämänhetkisten väliaikaisten säännösten voimassaolon jatkamista 30.9.2021 saakka vähäisinhöin muutoksin. Ehdotettu kesto on pitkäkö huomioiden koronavirustilanteen pitkäaikaisemmän kehityksen ennustamiseen liittyvät epävarmuudet ja sääntelyn kielteiset vaikutukset.

Väliaikaisen sääntelyn voimassaoloaika tulisi jatkovalmistelussa arvioida tarkemmin, koska pitkittyminen saattaa voimistaa sääntelyn kielteisiä vaikutuksia. Esimerkiksi kesäkuun 2021 loppua voimassaolon takarajana voitaisiin punnita. Vaikutukset pankkien luotonantoon ovat toistaiseksi olleet maltillisia. Pitkittyessään sääntely voi kuitenkin kärjistä tilannetta niin, että osa sinänsä maksukykyisistäkin luotonhakijoista voi jäädä vaille hakemaansa luottoa, koska hintasääntely ei aina mahdollista riskin hinnoittelemista oikein pankkeja sitovan vakavaraisuussääntelyn mukaan.

Vaikka sääntely tulisi voimaan ehdotetun mittaisena, sen väliaikaisuutta on syytä korostaa. Kuluttajaluottoja koskevaa sääntelyä on viime vuosina muutettu usein ilman, että muutosten vaikutuksia on ehditty seurata perinpohjaisesti. Pysyvämmät ratkaisut eivät saisi pohjautua poikkeuksellisissa olosuhteissa nopealla aikataululla ja suppein vaikutusarvioinnein valmisteltuun sääntelyyn.

- 2 Väliaikaisen sääntelyn soveltamisala on pääosin kohdallaan

Hyödykesidonnaisten luottojen jättäminen väliaikaisen sääntelyn soveltamisalan ulkopuolelle on edelleen perusteltua, koska ne aiemmassa valmisteluaineistossa todetulla tavalla mahdollistavat menojen jaksottamisen tilapäisten taloudellisten vaikeuksien ajankohtaistuessa. Samoin kulloisenkin sääntelyn ulottaminen vain sen voimaantulon jälkeiseen aikaan on kannatettavaa. FA ehdottaa kuitenkin myös opintolainojen jättämistä väliaikaisen sääntelyn ulkopuolelle, koska niihin ei ole liittynyt mainittavasti sellaisia velkaongelmia, joita sääntelyllä halutaan torjua.

3 Suoramarkkinointikiellon olisi oltava täsmällinen ja valvottu

FA ymmärtää halun suojella haavoittuvassa asemassa olevia kuluttajia päällekyvältä markkinoinnilta. Kun suoramarkkinointia ei tyhjentävästi ole määritelty, on kiellon kohdentaminen oikein kuitenkin vaikeaa.

Esitysluonnoksessa on pyritty täsmentämään suoramarkkinoinnissa käytettäviä kohdentamistapoja mainitsemalla esimerkiksi verkkopankki. Luotonantajien sähköisiä viestintäkanavia voidaan kuitenkin käyttää myös yleismarkkinointiin, mikä selvyden vuoksi olisi perusteluissa syytä mainita.

Lisäksi luotonantajan verkkopalveluita käytetään monipuolisesti yhteydenpitoon asiakkaiden kanssa ja liian laava suoramarkkinointikielto voisi vaikeuttaa tätä. Suotavinta olisikin tarkentaa perusteluissa, että suoramarkkinointikielto kattaisi vain asiakkaalle verkkopalveluiden kautta lähetetyt henkilökohtaiset markkinointiviestit.

Sallittuun yleismarkkinointiin ehdotettu varoitusvelvollisuus koron mahdollisesta nousemisesta on kannatettava. Sen laiminlyömistä ja suoramarkkinointikiellon rikkomista olisi valvottava tehokkaasti sääntelyn tarkoituksen toteutumisen varmistamiseksi. Ilman riittävää valvontaa kielto jää kuolleeksi kirjaimeksi.

Laitila Antti
Finanssialan Keskusliitto